

Krysningsprosjekt for cavalier king charles spaniel

Innhold

1. Bakgrunn	1
2. Prosjektbeskrivelse	2
3. Om aktuelle raser	2
4. Krav til avlshunder som skal inngå i krysningsprosjektet	3
4.1. Renrasede cavalier king charles spaniel	3
4.2. Renrasede innkrysningshunder av de øvrige rasene	4
5. Framdriftsplan – utkryssning.....	4

1. Bakgrunn

Cavalier king charles spaniel (heretter “cavalier”) er disponert for myxomatøs mitralklaff insuffisiens (MMVD), chiari-like malformasjon (CM) og syringomyeli (SM). Nytt genetisk materiale kan være et bidrag for å bedre helsetilstanden.

I en slik utkryssning er det viktig at hundene som krysses inn kommer fra raser med en lav forekomst av MMVD, CM og SM. Det er også avgjørende at den generelle helsetilstanden i rasene er god, og at rasene ikke er disponert for andre alvorlige arvelige sykdommer. Innkrysningsrasene skal heller ikke høy forekomst av atferdsproblemer, eller ha et gemytt som er uønsket hos cavalier. De samme kriteriene må også gjelde for utvelgelse av enkeltindivider innen rasene. Innkrysningshundene bør i tillegg ha en hodeform som ikke avviker fra en «gjennomsnittlig hund» (avstand fra snute til stop tilnærmet lik avstand fra stop til occiput/nakkeknøl, moderat stop/vinkel mellom neserygg og skalle, normalt dyptliggende øyne, flat til lett hvelvet skalle), da dette er assosiert med redusert risiko for syringomyeli (1, 2).

Det stilles strenge, objektive kriterier for innkrysningshunder, prosjekthunder i videre avl, samt overføring av prosjekthunder til den ordinære stamboken.

2. Prosjektbeskrivelse

Norsk Cavalierklubb fattet et vedtak i ekstraordinært årsmøte i januar om planlegging og gjennomføring av et utkrysningsprosjekt. Utkrysningen er beskrevet slik i saksdokumentene:

Innhold i prosjektet:

- Det legges opp til utkrykning med 3 ulike raser
- Det legges opp til full helsesjekk, både av cavalierer og ny rase i første generasjon. Om hunden fra utkrysningsrasen skal skannes, må vurderes for den enkelte rase.
- Det vurderes nærmere hvilke helsesjekker som skal inngå i 2. og 3. generasjon
- Det arbeides med en finansieringsløsning

Hvordan styre, lede organisere?

- Raser som kan benyttes samt regler for helsesjekk besluttes av årsmøtet og må godkjennes av sunnhetsutvalget hos NKK
- Klubbens styre og avlsråd har i samarbeid med veterinærene hos NKK, det løpende ansvar for å gi råd, støtte og kontrollere de ulike utkrysningsprosjektene
- Det opprettes en referansegruppe, der en større gruppe oppdrettere delta

Etter årsmøtet har klubben arbeidet videre med opplegget, blant gjennom en referansegruppe der mange av rasens oppdrettere er med. Det er dessuten et samarbeid med den svenske cavalierklubben, som nylig har utredet sitt prosjekt og valgt hunderasene Lhasa Apso, Dansk/svensk gårdshund og Japansk Spisshund som utkrysningsraser. Det er mulig at alle eller noen av disse rasene også vil inngå i det norske prosjektet, men det gjenstår pr. nå noe arbeid med rasevalget. Klubben vil imidlertid åpne for at oppdrettere kan gjennomføre piloter med disse rasene før oppstart av Cavalierklubbens eget utkrysningsprosjekt der noen ønsker det.

3. Om aktuelle raser

Basert på samarbeidet med den svenske Cavalierklubben er følgende raser foreløpig vurdert for utkrykning:

1. Dansk-svensk gårdshund
2. Japansk spisshund
3. Lhasa apso (individer med moderat hodeform)

De tre rasene er i Sverige valgt blant annet basert på helsedata fra forsikrings selskapet Agria, som viser at rasene har færre veterinærbesøk (utenom rutinebesøk) sammenlignet med snittet for alle raser. De er også vurdert å tilfredsstille de øvrige overnevnte kriteriene. Raser kan bli lagt til eller fjernet fra listen basert på erfaring eller ny informasjon.

4. Krav til avlshunder som skal inngå i krysningsprosjektet

4.1. Renrasede cavalier king charles spaniel

Minimumsalder:

Hundene skal være minimum 3 år ved paringstidspunktet.

Hjerte:

Krav om kjent hjertestatus. Undersøkelsen må være foretatt etter fylte 3 år. Med godkjent hjertestatus menes for denne rasen enten auskultasjon eller ultralydundersøkelse foretatt av veterinær godkjent av NKK og Norsk Forening for Veterinær Kardiologi, der resultatet publiseres i DogWeb.

- Hunder mellom 3-6 år skal ha hjerteattest med resultat FRI for bilyd. Attesten skal ikke være eldre enn 12 mnd. på paringstidspunktet. Det er ikke mulig å få utført auskultasjonsattest før hunden har fylt 3 år.
- Hunder som pares etter fylte 6 år må ha en hjerteattest utført etter fylte 6 år med resultat FRI for bilyd. Denne attesten kan være eldre enn 12 mnd. på paringstidspunktet.

For hunder som har en hjerteundersøkelse foretatt etter fylte 6 år datert før 01.01.2021, frafaller kravet om godkjent veterinær.

*for utfyllende regelverk vedrørende krav om kjent hjertestatus henvises det til NKKs regler for registrering.

Syringomyeli:

Krav om kjent status for chiari-like malformation (CM) og syringomyeli (SM) gjennomført ved MR-undersøkelse av hjerne og øvre del av nakke.

Hunden skal være minimum 3 år ved undersøkelsestidspunktet.

Dersom hunden skal benyttes i avl etter 5 års alder, må det gjennomføres MR-undersøkelse ved minimum 5 års alder.

Undersøkelsen skal gjennomføres på MR-maskin av kvalitet minimum 1,5 tesla, og avlesningen skal gjennomføres av veterinær diplomat i billeddiagnostikk og baseres på de til enhver tid internasjonale graderingskriteriene.

Kun cavalierer med SM grad 0 eller 1 kan inngå i krysningsprosjektet.

4.2. Renrasede innkrysningshunder av de øvrige rasene

Minimumsalder:

Hundene skal være minimum 3 år ved paringstidspunktet. For hannhunder bør man tilstrebe å i størst mulig grad bruke hunder som er 5 år eller eldre.

Øyne:

Krav om kjent øyelysningsstatus som ikke er eldre enn 12 måneder ved paringstidspunkt. Øyelysernes avlsanbefalinger skal følges.

Veterinærattest:

Krav om attest fra veterinær på at hunden ikke viser tegn til arvelig sykdom ved generell klinisk undersøkelse, inkludert at det ikke er funnet bilyd på hjertet. Undersøkelsen skal foretas etter at hunden har fylt 3 år, og skal ikke være eldre enn 12 måneder på paringstidspunktet.

Eiererklæring:

Kun hunder som er fri for kliniske tegn på arvelig sykdom, og har et sosialt og utadvendt gemytt, skal inngå i prosjektet. Eier av innkrysningshunden må fylle ut eget skjema som beskriver hundens helsehistorikk og gemytt, som legges ved søknaden om godkjent kombinasjon.

Rasespesifikke krav:

I tillegg til de overnevnte krav, skal også de til enhver tid gjeldende rasespesifikke krav for registrering av valper av den aktuelle rasen i NKK, følges.

5. Framdriftsplan – utkryssning

Det gjenstår en gjennomgang av rasevalg, samt detaljerte beskrivelser av oppfølging av kull som blir født i første, andre og tredje generasjon i prosjektet. I tillegg skal samarbeidsrutiner med NKK og med et forskningsmiljø ved NMBU beskrives og avtales.

Norsk Cavalierklubb legger opp til følgende framdriftsplan:

- Medio august 2023: Sak til klubbens årsmøte om en fullstendig prosjektplan for utkrysningsprosjektet med godkjennelse fra NKK sunnhetsutvalg
- Høsten 2023: Implementering og igangsetting.